

ESSA-SPORT

Improving the Supply of Skills to the Sector

EUROPOS DARBO RINKA IR DARBO JĖGOS VYSTYMO PRIORITETAIS SPORTO IR FIZINIO AKTYVUMO SEKTORIUI

2019
M.

šalių; „Eurostat“ (2018)

28 ES šalių bendras gyventojų skaičius ir užimtumas

BENDRAS GYVENTOJŲ SKAIČIUS
512 379 225

BENDRAS UŽIMTUMAS*
223 843 000

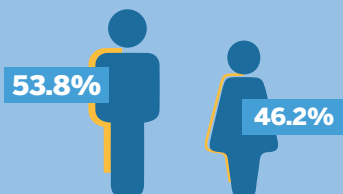
67.5% 15–64 m.
gyventojai

BENDRAS NEDARBAS*
16 885 000

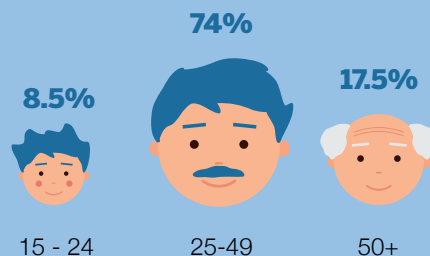
6.8% aktyvių gyventojų
Žemiausias lygmuo nuo 2000 m.

*15–64 m. asmenys

Bendras užimtumas 28 ES šalyse pagal lytį

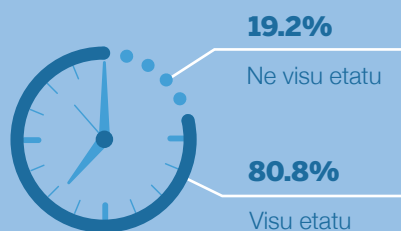
Bendras užimtumas 28 ES šalyse pagal amžių

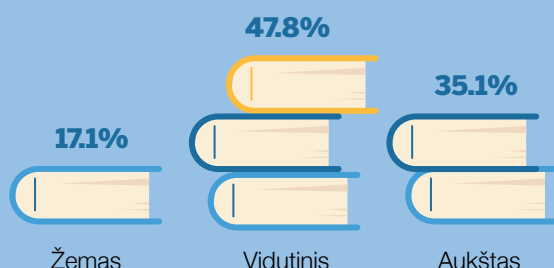
Bendras užimtumas 28 ES šalyse pagal užimtumo rūšį

Bendras užimtumas 28 ES pagal kontrakto rūšį

Bendras užimtumas 28 ES šalyse pagal išsilavinimo lygį

* Švietimo lygio statistiniai duomenys gauti iš „Eurosta to“ ir yra susiję su ISCED lygiu:

	ISCED 2011 (duomenys nuo 2014 m.)
Žemas išsilavinimas	Lygiai 0-2
Vidutinis išsilavinimas	Lygiai 3-4
Aukštas išsilavinimas	Lygiai 5-8

2 • SPORTO IR FIZINIO AKTYVUMO SEKTORIUS IR JO DARBO RINKA

- Šiame skyriuje pateikiama oficialių statistinių duomenų analizė, kurią nacionaliniu ir Europos lygiu atliko nacionaliniai statistikos biurai (NSO) ir „Eurostat“. Šioje informacinėje suvestinėje pateikiami 2011 m. ir 2018 m. duomenys, siekiant pabrėžti tendencijas.
- Rinkti duomenis buvo iššūkis ir ši analizė yra geriausia turima informacija apie Europos sporto darbo rinką, remiantis oficialiais statistiniais duomenimis, tačiau nebūtinai ji tiksliai atspindi tikrovę. Tolesnę diskusiją apie statistinius duomenis galima rasti Europos projekto ataskaitoje.

- Taikymo sritis:** Europos Taryba sporto ir fizinio aktyvumo sektorių (2001) apibrėžia labai plačiai – kaip „visas fizinės veiklos formas, kuriomis organizuotai ar individualiai siekiama tobulinti fizinę ištvėrmę ir psichinę gerovę, formuoti socialinius santykius ar siekti rezultatų įvairaus lygio varžybose“. Šioje informacinėje suvestinėje mes vartojame žodį „sporto sektorius“, apimančį „sporto ir fizinio aktyvumo“ sektorių.

2.1. EUROPOS SPORTO DARBO RINKOS DYDIS IR CHARAKTERISTIKOS

Šaltiniai: „Eurostat“ ir nacionalinės statistikos tarnybos (2011 m. ir 2018 m.)

Apibendrinant mūsų sporto darbo rinkos statistinį apibrėžimą, pasakytina, kad, bendradarbiaujant su nacionaliniais statistikos biurais (NSO) ir „Eurostat“, gauti statistiniai duomenys apie:

- Asmenis, atstovaujančius konkrečiai sporto profesijai (LPK 342*) organizacijoje, kurios pagrindinė veikla yra teikti sporto paslaugas (EVRK 93.1**), pavyzdžiui, profesionalius sportininkus, trenerius, instruktorius, dirbančius sporto klube.
- Asmenis, dirbančius specifinį ne sporto profesijos darbą (kiti LPK kodai) organizacijoje, kurios pagrindinė veikla yra teikti sporto paslaugas (EVRK 93.1), pavyzdžiui, vadybininkus, registratūros darbuotojus, dirbančius sporto federacijoje.
- Asmenis, turinčius konkrečią sporto profesiją (LPK 342) organizacijoje, kurios pagrindinė veikla nėra teikti sporto paslaugas (kiti EVRK kodai), pavyzdžiui, sveikatingumo instruktorius, dirbančius viešbutyje.

* LPK – Tarptautinė standartinė profesijų klasifikacija. LPK suskirsto darbo vietas į 10 pagrindinių grupių profesijų ir sporto konkrečių profesijų; pagal LPK3 išvardyti technikai ir jaunieji specialistai ir tiksliau pagal pogrupį LPK 342 – sporto ir kūno rengybos darbuotojai (3421 – sportininkai ir žaidėjai; 3422 – sporto treneriai, instruktoriai ir teisėjai; 3423 – kūno rengybos ir poilsio instruktoriai bei programų vadovai).

**EVRK – Statistinis Europos Bendrijos ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius. EVRK yra keturių lygių klasifikacija, kuri leidžia surinkti ir pristatyti įvairius patikimus ir palyginamus statistinius duomenis pagal ekonominę veiklą. Pagal EVRK 93.1 (sporto veikla) kodus apibrėžiamos organizacijos, kurių pagrindinė veikla – sporto paslaugos (93.11 – sporto įrenginių eksploatavimas; 93.12 – sporto klubų veikla; 93.13 – kūno rengybos centrų veikla; 93.19 – kita sporto veikla).

28 ES šalių sporto darbo rinka (bendras sporto užimtumas)

- 4 pagrindinės šalys, atstovaujančios 62 proc. 28 ES šalių sporto darbo rinkai 2018 m.

28 ES šalių sporto darbo rinka, palyginti su 28 ES šalių bendru užimtumu

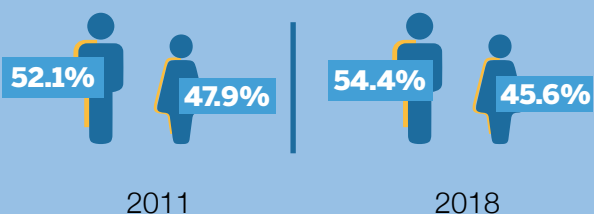
- 3 aukščiausiai esančios šalys 2018 m.

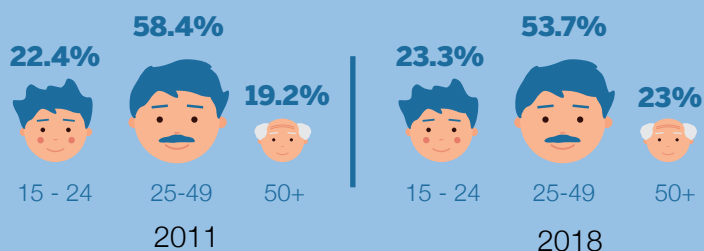
- 3 žemiausiai esančios šalys 2018 m.

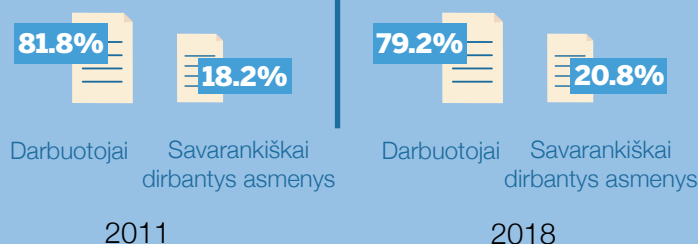
28 ES šalių sporto darbo rinka pagal lytį

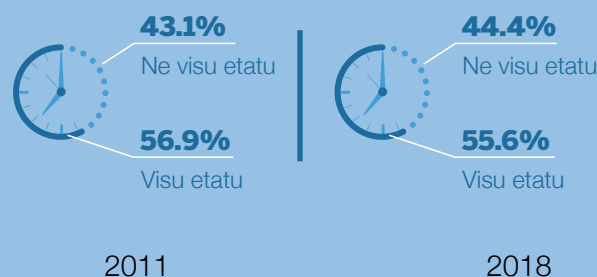
28 ES šalių sporto darbo rinka pagal amžių

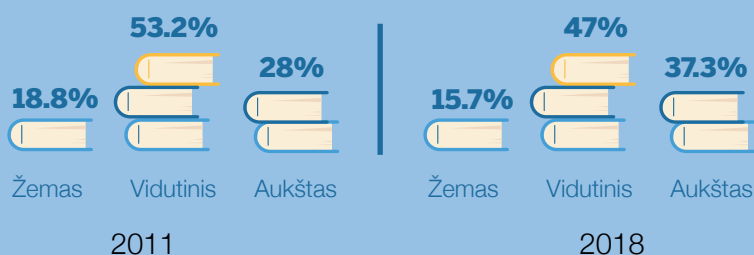
28 ES šalių sporto darbo rinka pagal bendrą užimtumą

28 ES šalių sporto darbo rinka pagal sutarties tipą

28 ES šalių sporto darbo rinka pagal išsimokslinimą*

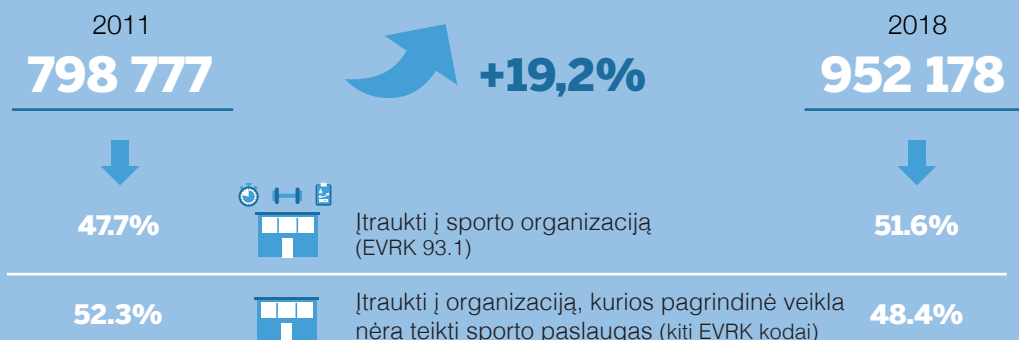
* Švietimo lygio statistiniai duomenys gauti iš „Eurosta to“ ir yra susiję su ISCED lygiu:

	ISCED 2011 (duomenys nuo 2014 m.)	ISCED 1997 (Duomenys iki 2013 m.)
Žemas išsilavinimas	Lygiai 0-2	Lygiai 0-2
Vidutinis išsilavinimas	Lygiai 3-4	Lygiai 3-4
Aukštas išsilavinimas	Lygiai 5-8	Lygiai 5-6

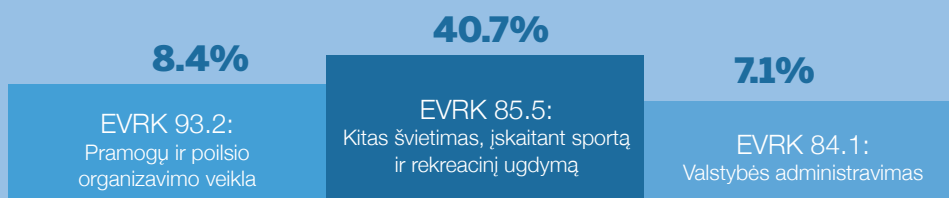
2.2. SPECIFINĖS SPORTO PROFESIJOS (LPK 342)

(LPK 3421 – sportininkai ir žaidėjai; LPK 3422 –sporto treneriai, instruktoriai ir teisėjai; LPK 3423 –kūno rengybos ir poilsio instruktoriai bei programų vadovai)

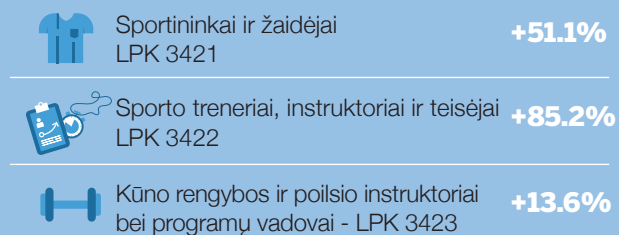
Bendras žmonių, turinčių sporto profesiją, skaičius (LPK 342)

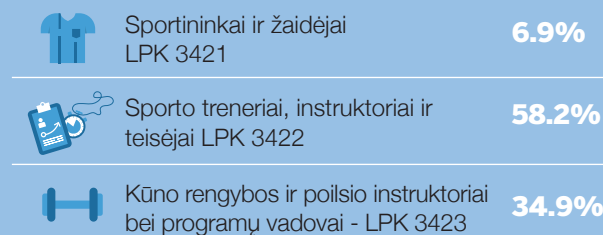
- 3 aukščiausių kitų EVRK kodų, pagal kuriuos specifinės sporto profesijos įtrauktos 2018 m.

• **Augimas nuo 2011 iki 2018 m.**

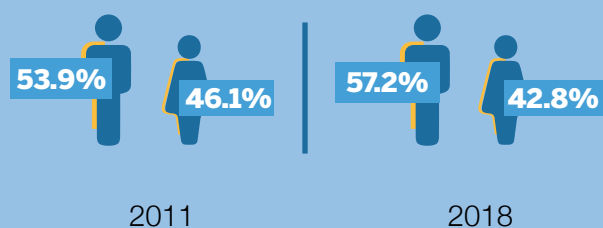
• **Sporto užimtumo dalis 2018 m.**

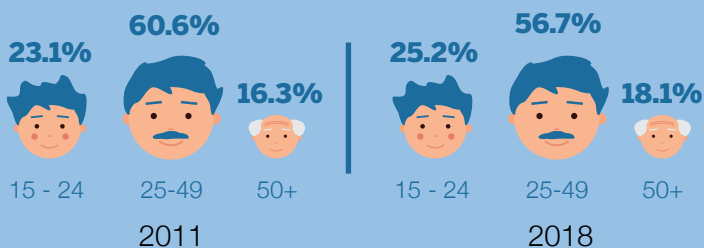
CHARAKTERISTIKOS ŽMONIŲ, TURINČIŲ SPECIFINĘ SPORTO PROFESIJĄ EUROPOJE (LPK 342)

(LPK 3421 – sportininkai ir žaidėjai; LPK 3422 – sporto treneriai, instruktoriai ir teisėjai; LPK 3423 – kūno rengybos ir poilsio instruktoriai bei programų vadovai)

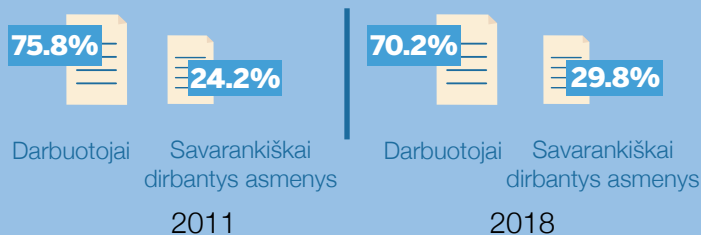
Iš viso specifinė sporto profesija pagal lytį

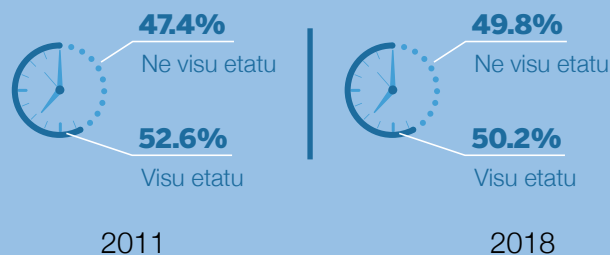
Iš viso specifinė sporto profesija pagal amžių

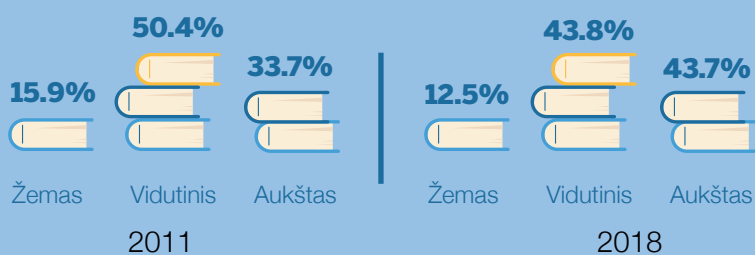
Iš viso specifinė sporto profesija pagal užimtumą

Iš viso specifinė sporto profesija pagal sutarties tipą

Iš viso specifinė sporto profesija pagal išsimokslinimą*

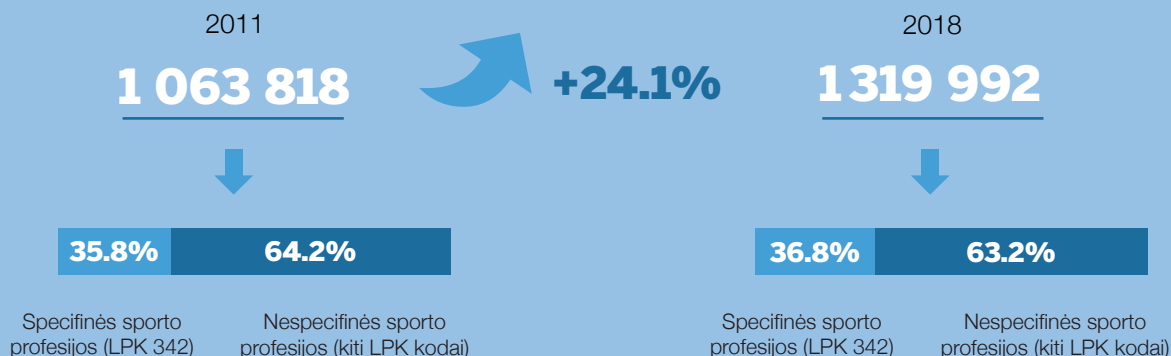
* Švietimo lygio statistiniai duomenys gauti iš „Eurosta to“ ir yra susiję su ISCED lygiu:

	ISCED 2011 (duomenys nuo 2014 m.)	ISCED 1997 (Duomenys iki 2013 m.)
Žemas išsilavinimas	Lygiai 0-2	Lygiai 0-2
Vidutinis išsilavinimas	Lygiai 3-4	Lygiai 3-4
Aukštas išsilavinimas	Lygiai 5-8	Lygiai 5-6

2.3. SPORTO ORGANIZACIJOS (EVRK 93.1)

EVRK 93.1 (sporto veikla) apima visas organizacijas, kurių pagrindinė veikla – sporto paslaugos (93.11 – sporto įrenginių eksploatavimas; 93.12 – sporto klubų veikla; 93.13 – kūno rengybos centrų veikla; 93.19 – kita sporto veikla).

Bendras 28 ES valstybių narių sporto organizacijose dirbančių žmonių skaičius (EVRK 93.1)

Profesijos, susijusios su sporto organizacijomis (EVRK 93.1) 2016 m.

	LPK 1 - Vadybininkai (pvz., direktoriai, generalinis direktorius)	8.8%
	LPK 2 - Profesionalai (sveikatos priežiūros specialistai, komunikacijos specialistai, žurnalistai, teisininkai)	5.3%
	LPK 3 - Technikai ir asocijuotieji specialistai (įskaitant sporto ir kūno rengybos darbuotojus)	43.6%
	LPK 4 - Kanceliarijos darbuotojai (pvz., sekretoriai, registatoriai, buhalteriai)	11.9%
	LPK 5 - Aptarnavimo ir pardavimo darbuotojai (pvz., asistentai, virėjai, padavėjai, gelbėtojai, pardavimo darbuotojai)	16.9%
	LPK 6 - Kvalifikuoti žemės ūkio ir žuvininkystės darbuotojai (pvz., gyvūnų augintojai, prekinės daržininkystės darbuotojai)	2.8%
	LPK 7 - Amatų ir susijusių amatų darbuotojai (pvz., statybininkai, dažytojai, valytojai, dviračių remontininkai)	1.7%
	LPK 8 - Gamyklų ir mašinų operatoriai ir surinkėjai (pvz., automobilių, mikroautobusų, autobusų vairuotojai, mašinų operatoriai)	0.8%
	LPK 9 - Elementariosios profesijos (pvz., biuro valytojai, darbininkai, tiekėjai)	8.2%

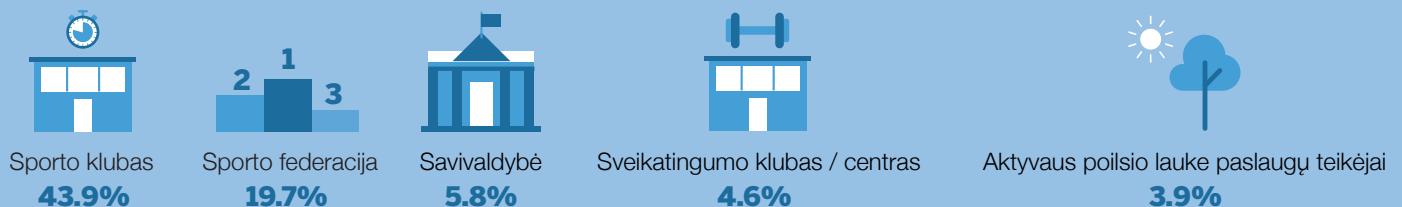
- Šiame skyriuje pateikiami pagrindiniai Europos darbdavių įgūdžių pirmojo tyrimo, skirto sporto ir fizinio aktyvumo sektoriui, rezultatai ir svarbiausia informacija. Tikslas buvo konsultuotis su kuo daugiau įvairesnių darbdavių, kad būtų galima surinkti duomenų apie esamą padėtį ir sunkumus įdarbinant ir išlaikant darbuotojus bei savanorius ir nustatant įgūdžių poreikius bei būsimus sektoriaus prioritetus.

Internetinė apklausa buvo labai sėkminga – iš visos Europos Sąjungos sporto darbdavių gauta **3812** patikimų atsakymų.

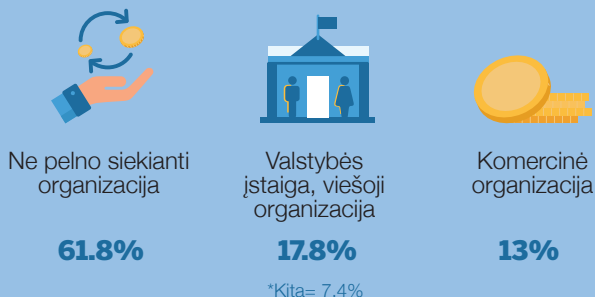
Svarbu: atliekant analizę išsamiai aprašomi visi apklausos metu gauti atsakymai, todėl į tai reikia atsižvelgti, nes nėra būtinas tikslus esamos padėties ir viso sektoriaus vaizdas.

3.1. APKLAUSOS RESPONDENTŲ TIPAS

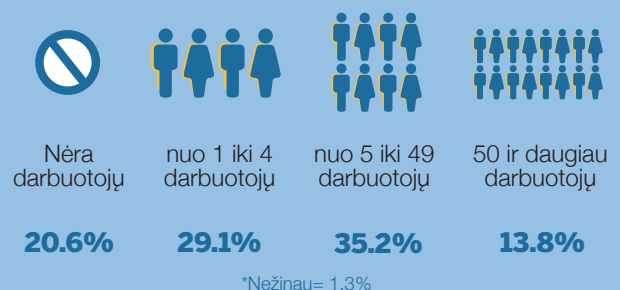
5 pagrindiniai respondentų tipai - n=3797

Respondento statusas - n=3728

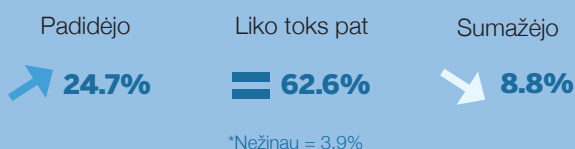
Organizijos dydis - n=3634

3.2. UŽIMTUMAS IR PRIORITETINIAI VYSTYMOSI ĮGŪDŽIAI

Teigiama sektoriaus darbuotojų prognozė

- Palyginti su laikotarpiu prieš metus, respondentų organizacijos darbuotojų skaičius: n=3524

- Respondentai mano, kad per ateinančius 2 metus jų organizacijos darbuotojų skaičius: n=3551

Profesijų atstovai respondentų atstovaujamosse organizacijose - n=3565

1		Sporto treneriai	79.6%	6		Vykdantieji darbuotojai	46.1%
2		Kanceliarijos ir biuro darbuotojai	70.5%	7		Sportininkai ir žaidėjai	34.1%
3		Vyresnysis vadovaujantis personalas	57.7%	8		Aktyvaus poilsio lauke vadovai ir animatoriai	31.1%
4		Vidurinės grandies vadovaujantis personalas	52.1%	9		Sveikatingumo instruktoriai / asmeniniai treneriai	29.3%
5		Sporto pareigūnai	48.9%				

Igūdžiai

5 svarbiausi igūdžiai

1. Specifinės sporto žinios ir įgūdžiai
2. Aiškiai supažindinti su instrukcijomis
3. Užtikrinti dalyvių sveikatą ir saugą
4. Suplanuoti treniruočių laiką ir programas
5. Gebėti dirbti laikantis praktikos / etikos kodeksų

Sporto treneriai

5 silpniausi igūdžiai

1. Gebėti dirbti su neįgaliaisiais
2. Informacinių ir ryšių technologijų (IRT) įgūdžiai
3. Rinkodaros ir pardavimo įgūdžiai
4. Organizuoti veiklas ir renginius
5. Gebėti dirbti su skirtingais dalyviais

Aktyvaus poilsio lauke vadovai ir animatoriai

Sveikatingumo instruktoriai / asmeniniai treneriai

Sporto pareigūnai

Vyresnysis ir Vidurinės grandies vadovaujantis personalas

Vykdantieji darbuotojai

Kanceliarijos ir biuro darbuotojai

1. Užtikrinti dalyvių sveikatą ir saugą
2. Aiškiai supažindinti su instrukcijomis
3. Specifinės sporto / veiklos techninės žinios ir įgūdžiai
4. Gebėti dirbti laikantis praktikos / etikos kodeksų
5. Komandinio darbo įgūdžiai

1. Užtikrinti dalyvių sveikatą ir saugą
2. Treniravimo mokslo žinios
3. Efektyviai bendrauti su dalyviais
4. Numatyti laiką ir programas
5. Suprasti dalyvių poreikius

1. Taikyti sporto taisykles ir įstatymus
2. Išlaikyti vientisumą ir sąžiningą žaidimą
3. Sprendimų priėmimo įgūdžiai
4. Gebėti dirbti laikantis praktikos / etikos kodeksų
5. Problemų sprendimo įgūdžiai

1. Komandinio darbo įgūdžiai
2. Problemų sprendimo įgūdžiai
3. Organizavimo ir planavimo įgūdžiai
4. Bendravimo įgūdžiai
5. Gebėti dirbti laikantis praktikos / etikos kodeksų

1. Techniniai įgūdžiai ir žinios, kurių reikia užduotims atlikti
2. Komandinio darbo įgūdžiai
3. Gebėti dirbti laikantis praktikos / etikos kodeksų
4. Gebėti išlaikyti sveikatos, saugos ir saugumo standartus
5. Problemų sprendimo įgūdžiai

1. Administraciniai įgūdžiai
2. Suprasti rašytinius dokumentus ir aiškiai rašyti
3. Bendravimo įgūdžiai
4. Techniniai įgūdžiai ir žinios, kurių reikia užduotims atlikti
5. Klientų aptarnavimo įgūdžiai

1. Gebėti dirbti su neįgaliaisiais
2. Rinkodaros ir pardavimo įgūdžiai
3. Informacinių ir ryšių technologijų (IRT) įgūdžiai
4. Organizuoti veiklas ir renginius
5. Specifinės sporto / veiklos techninės žinios ir įgūdžiai

1. Rinkodaros ir pardavimo įgūdžiai
2. Gebėti dirbti su neįgaliaisiais
3. Efektyviai bendrauti su dalyviais
4. Suprasti dalyvių poreikius
5. Treniravimo mokslo žinios

1. Valdyti konfliktus
2. Perduoti informaciją oficialiai
3. Informacinių ir ryšių technologijų (IRT) įgūdžiai
4. Problemų sprendimo įgūdžiai
5. Taikyti sporto taisykles ir įstatymus

1. Strateginis mąstymas
2. Inicijuoti pokyčius
3. Verslo plėtros įgūdžiai
4. Rinkodaros ir pardavimo įgūdžiai
5. Palaikyti naujoves

1. Bendravimo įgūdžiai
2. Problemų sprendimo įgūdžiai
3. Organizavimo ir planavimo įgūdžiai
4. Techniniai įgūdžiai ir žinios, kurių reikia užduotims atlikti
5. Komandinio darbo įgūdžiai

1. Informacinių ir ryšių technologijų (IRT) įgūdžiai
2. Bendravimo įgūdžiai
3. Organizavimo ir planavimo įgūdžiai
4. Problemų sprendimo įgūdžiai
5. Technologijų, įrangos ir priemonių naudojimas

3.3. ĮDARBINIMO AKTUALIJOS IR IŠŠŪKIAI

Etatinių darbuotojų įdarbinimas per pastaruosius 12 mėnesių - n=3042

*Nežinau = 5.7%

49.6%
TAIP

44.7%
NE

27%
TAIP

42.3%
NE

30.7%
NEŽINAU

jeigu
TAIP

Sunkumai įdarbinant žmones į laisvas vietas - n=3037

3 pagrindiniai sunkumai įdarbinant - n=2127

3 sunkiausios užimtinos pareigybės, kuriuos reikia užpildyti - n=786

45.6%

Mažas kandidatų,
turinčių reikiamus
įgūdžius, skaičius

44.1%

Silpnos
nepatrauklios
šių pareigybių
sąlygos

38.7%

Mažas kandidatų,
turinčių reikiamą
motyvaciją ir požiūrį,
skaičius

73%

Sporto treneris

27.4%

Kanceliarijos ir
biuro darbuotojai

23.9%

Vykdomieji
darbuotojai

3.4. IŠSAUGOJIMO AKTUALIJOS IR IŠŠŪKIAI

Sunkumai išsaugant darbuotojus - n=3019

22.1%

Taip

52.2%

Ne

25.7%

Nežinau

• Sunkiausia išsaugoti šių profesijų atstovus - n=634

65.9%

Sporto treneris

27.1%

Kanceliarijos ir biuro
darbuotojai

25.4%

Vykdomieji darbuotojai

• Išsaugant darbuotojus susiduriama su šiais sunkumais - n=642

43.8%

Geriau moka kitos
organizacijos

29.9%

Trūksta karjeros
kėlimo galimybių

27.6%

Kitos pareigybės geriau
atlyginamos

27.4%

Organizacijai trūksta
finansinio stabilumo

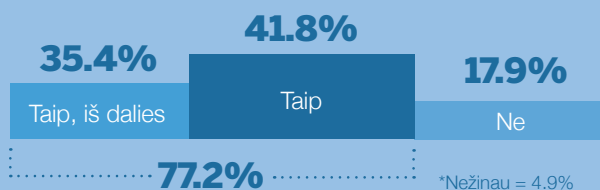
24.6%

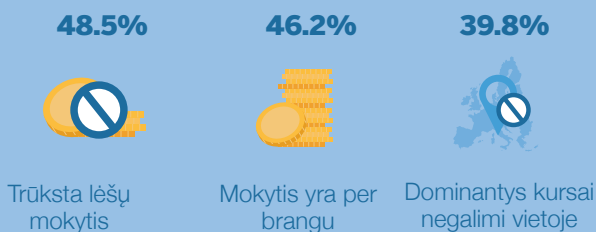
Trūksta atsidavimo
darbui

3.5. DARBO JĖGOS PLĖTRA IR MOKYMAS

Organizacinė personalo įgūdžių ir mokymo poreikių apžvalga - n=2901

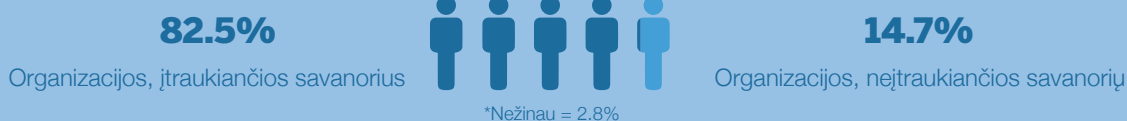

3 pagrindinės kliūtys, susijusios su mokymo organizavimu - n=2758

3.6. SAVANORIŲ ĮTRAUKTIS

Savanorių įtrauktis įprastais metais - n=3612

Savanorių ir etatinių darbuotojų lūkesčiai

Ar organizacijos tikisi to paties iš etatinių darbuotojų ir savanorių, atliekančių tas pačias funkcijas?

• Sporto pareigūnai - n=1064

69% Taip 31% Ne

• Aktyvaus poilsio lauke vadovai ir animatoriai - n=745

59.6% Taip 40.4% Ne

• Sporto treneriai - n=2363

56% Taip 44% Ne

• Kanceliarijos ir biuro darbuotojai / registratūros darbuotojai - n=1558

52% Taip 48% Ne

• Vykdantieji darbuotojai - n=1060

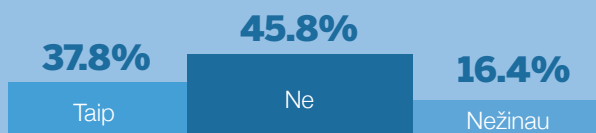
52% Taip 48% Ne

• Vyresnysis ir vidurinės grandies vadovaujantis personalas - n=1540

51% Taip 49% Ne

Problemos, susijusios su savanorių įtraukimu ir kuriose profesijose

• Bet kuri atskira savanorių įtraukimo problema - n=3018

• 3 pagrindinės profesijos, kuriose kyla problemų įtraukiant savanorius

ESMINIAI KLAUSIMAI IR IŠŠŪKIAI SPORTO IR FIZINIO AKTYVUMO SEKTORIUI

- n= 2930

- Didėja nacionalinės vyriausybės lūkesčiai ir prioritetai sporto organizacijoms

60.8%

21.5%

- Pastaraisiais metais sporto organizacijos tapo profesionalesnės

77.6%

12.8%

- Sektorius keičiasi ir vystosi, todėl pasikeis ir jame dirbančių asmenų įgūdžių poreikis

79%

9.4%

- Ateityje atsiras geresnės kvalifikacijos darbo jėgos, dirbančios sporto organizacijose, poreikis

66.8%

16.7%

- Sunku rasti ir įdarbinti tinkamų įgūdžių turinčius žmones etatiniais darbuotojais organizacijoje

50.8%

31.1%

- Sunku rasti ir įdarbinti tinkamų įgūdžių turinčius žmones savanoriais, galinčiais dirbti organizacijoje

60.8%

25.7%

- Svarbu, kad jūsų darbuotojai galėtų dalyvauti nuolatiniuose mokymuose ir stiprinti savo įgūdžius

91.5%

3.2%

- Norint patenkinti sporto organizacijų mokymo poreikius, reikia naujų mokymo kursų

71.9%

16.7%

- Universitetai / mokymo paslaugų teikėjai turėtų glaudžiau bendradarbiauti su tokiomis organizacijomis kaip jūsų

79.9%

6.9%

- Sunku pereiti nuo techninės pareigybės (pvz., treneris ar instruktorius) į vadovaujamą pareigą

51.1%

32%

- Etatinių darbuotojų ir savanorių sporto ir fizinio aktyvumo sektoriuje darbo jėga turi būti įtrauki (atsižvelgiant į lyties, neįgalumo ir visuomenės mažumų aspektus)

71.5%

15.4%

- Darbuotojams būtų naudinga mokytis kitose šalyse

57%

20.4%

PROJEKTAS

Projekto „ESSA-Sport“, finansuojamo Europos Komisijos pagal programą „Erasmus +“, tikslas buvo įkurti Europos sektoriaus įgūdžių aljansą, apimančį visą sporto ir fizinio aktyvumo sektorių visoje ES.

Trejų metų projekto, kuris baigėsi 2019 m. spalį, tikslas buvo skatinti diskutuoti apie pagrindines sektoriaus įgūdžių ir darbo jėgos ugdymo problemas, kurios yra ypač svarbios siekiant padėti sektoriui augti, aprūpinti darbuotojus ar savanorius tinkamais įgūdžiais ir suteikti sektoriui galimybę išnaudoti savo, kaip socialinės, sveikatos ir ekonominės varomosios jėgos, galimybes.

Bendras siekis buvo sukurti akivaizdų pokyčių ir tobulėjimo pagrindą, suteikti galimybę konsultuotis dėl įgūdžių ir sukurti ilgalaikį konsultacijų tinklą nacionaliniu ir ES lygiais, kad būtų galima plėsti nacionalinėse ir ES ataskaitose pateiktas išvadas ir rekomendacijas.

Konsorciumas, kurį sudaro 20 nacionalinių koordinatorių ir 5 Europos tinklai, didžiuojasi turėdamas naujų žinių ir statistikos, įtrauktos į šį Europos informacinį biuletenį.

Išsamesnės informacijos apie nustatytus įgūdžių poreikius ir būsimus sektoriaus prioritetus galima rasti išsamioje Europos ir nacionalinėse ataskaitose.

www.essa-sport.eu
www.eose.org

KONTAKTINIAI DUOMENYS:

EOSE - 1, Grande rue des Feuillants - 69001 Lyon - France
eosesec@eose.org // 0033 (0) 437 431 939

PARTNERYSTĖ

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.